

τυχής θα ἀπέθνησκον, ἐλπίζουσα εἰς ἐν μειδιάμα σου, εἰς ἓνα λόγον ὕστατον παρήγορον ἀπὸ τοῦ στόματός σου προφερόμενον. Τὸ ὄνειρον, ὅτι ἡδύνασο καὶ δάκρυ ἐν ἐπὶ τοῦ πτώματος νὰ ρίψῃς τῆς Σαπφούς, καὶ μὲ τὰς χεῖράς σου τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ κλείσῃς τῆς νεκρᾶς, ἐπὶ μικρὸν τοῦλάχιστον νὰ λυπηθῇς ἐκείνην ἥτις τόσον σὲ ἡγάπησε, καὶ τόσον ἔτι σὲ ἀγαπᾷ, τὰς ἀγωνίας μου θα ἐμετρίαζε, ἀνάδυνον τὸν θάνατον καὶ ἡσυχὸν ὑπὸ τὰς ὄψεις μου θα ἔφερε. Ἀλλ' ἦδη; Πρὶν ἢ εἰς τὸν φρικώδη Τάρταρον καταρριφθῶ, τὸν Τάρταρον καὶ τὰς βασάνους του ἐγκλείω εἰς τὸ στήθος μου! Τῶν ὀδυνῶν μου ἢ μᾶλλον ἀλγεινὴ ἀλλὰ καὶ μᾶλλον προσφιλέως εἶναι ἔτι εἰσέτι σ' ἀγαπῶ, καὶ τὴν εἰκόνα σου τὴν λατρευτὴν ν' ἀποσπᾶσω μ' εἶναι ἀδύνατον ἀπὸ τὸν νοῦν μου, ἀπὸ τῆς καρδίας μου. Θὰ μειδιάσῃς εὐτυχὴς τὸ πτώμα μου προσβλέπων· θα ἀναπνεύσῃς ἡρεμότερον, ἀπὸ τῶν παρὰ τῶν τῆς ἀγάπης μου, τῶν κατὰ πόδας διωγμῶν, τῶν ὀρκῶν, τῶν ἐκείνων καὶ τῶν δακρύων μου σωθεῖς. Τὴν μισητὴν γυναῖκα, τὴν ἐρωμένην σου εὐδαίμων θα περιπτυχθῇς, καὶ ἀδιάφορος πρὸς τῆς Σαπφούς τὸ πτώμα ἀποστρεφόμενος θα φύγῃς ἄδακρυς, ἀναίσθητος εἰς τόσον αἰσθημα, εἰς τὰς ὑστάτας ἀγωνίας καὶ τὸν θάνατόν μου ἀναίσθητος, ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς ἀγαπητῆς σου γυναικὸς καὶ λύπας λησμονήσας καὶ Σαπφῶ.“

*

Ἡγέρθη ἡ δύστηνος γυνή. Προῦχώρησε μικρόν, τὴν λύραν τῆς ἀπὸ τῆς γῆς ἀνέλαβεν, ἐπὶ τὰ χεῖλη τῆς τὴν ἔφερε σεμνῶς, καὶ ὡς τέκνον μόνον, ἀπὸ τοῦ Χάρωνος τὸν διωγμὸν σωθέν, μὲ πάθος καὶ ἀγάπην ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς τὴν ἐσφίγξε. „Σὲ εἶχον σύντροφον ἐπὶ τῆς γῆς“ ἀνέκραξε. „Μὲ ἠκολούθησας παντοῦ, τὰς θλίψεις μου ἐπράυνας, τῆς στιγμιαίας μου χαρᾶς κατέστης κοινωνός. Διὰ τῶν στόνων σου ἐθρήνεις μετ' ἐμοῦ, καὶ διὰ σοῦ τὸν ἔρωτά μου ἔφαλα, τὰς λύπας μου, τὴν ποίησιν, τὴν μουσικὴν, τὸ ὥραον, καὶ Ἐκείνον Ἐκείνον τὸν πεπρωμένον ἄνθρωπον! Θυσιαστήριον τοῦ προδοθέντος ἔρωτος, ἐλπιδῶν ἀπωλεσθεῖσιν βωμὸς ἐὰν ὑπῆρχε, ἐκεῖ τὴν λύραν τῆς θ' ἀνῆρτα ἢ Σαπφῶ.“ Ὁρθώθη εὐγενῶς, τὴν φύσιν ἐθεώρησε, κ' ἐν βῆμα ἔτι πρὸς τὴν ἀκροτάτην καὶ κρημινώδη ἄκραν τοῦ Λευκάτα ἐπροχώρησε. Θεοί! πυρέσσουσα, μὲ ἐξημμένης παρειαί, μὲ φλογερὸν τὸ ὄμμα, ἐμπεπνευσμένη, ἐνθους, ὑπεράνθρωπος τὴν δεξιάν τῆς πρὸς τὸ κλίναν ἄστρον ἔτεινε καὶ „δύει ὁ ἥλιος ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ“ ἀνέκραξε, „πλὴν δύει καὶ ἡ Σαπφῶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸ ὕστατον σὲ προσφωνῶ ζωὴ· πικρίας ἀπορήτου μὲ ἐπλήρωσας. Ἐλπίδες ἱλαραί, εὐδαιμονίας διαψευθεῖσας ὄνειρα, μὲ τὰς χρυσᾶς σὰς πτέρυγας πετάξατε μακράν. Ἡ θελκτικὴ ἀπάτη ἔπαυσε, ἐλύθη ἡ ἐσχάτη μου ἐλπίς, καὶ εἰς τὸν θάνατον προστρέχει ἡδη ἡ Σαπφῶ, ὡς εἰς

τὸ μόνον. τοῦ ἔρωτός τῆς φάρμακον. Χαίρετε λόγοι καὶ βουνοί, καὶ κύμα καὶ ἀῆρ καὶ φῶς. Λειμωνιάδες νύμφαι καὶ ἐνάλιναι, καὶ νύμφαι τῶν ὀρέων καὶ πηγῶν ἡ θνήσκουσα σᾶς χαιρετᾷ Σαπφῶ. Πατρίς μου προσφιλέως, ματαίως τὰ ὄρη, τὰς ἀκτᾶς σου ν' ἀνακαλύψω προσπαθῶ. Τοῦ ἐξορίστου, τοῦ δυστυχιστάτου τέκνου σου, ἀγαπητῇ μου Λέσβος, δέχθητι τὸν ὕστατον χαιρετισμόν. Οἰκεῖοι, οἷκε τοῦ πατρός μου φίλτατε, ὅπου, πρὶν τὸν γνωρίσω εὐτυχὴς ἐβίωσα ποτέ, καὶ σᾶς, τῶν ποθητῶν μου συνεντεύξεων κρησφύγετά, ὅπου ἐρώσα τὸν ἀγαπῶντα καὶ πιστόν μου κατεφίλουν Φάωνα, τὸ ὕστατον σᾶς χαιρετῶ. ὦ ποίησίς μου, ποίησις παρήγορος, ὦ λύρα μου καὶ μουσικὴ, ὦ πάθος τρυφερόν, ὦ ἔρωσ, ἔρωσ ἄκαρδε, ἀγνώμων εἰς τὴν αἰοδὸν ἥτις τοσοῦτον σ' ἐφαλλεν ἐπὶ τῆς γῆς, δεχθῆτε τῆς Σαπφούς τὸ ἔσχατον προσφώνημα.“

*

Τὸ σῶμα πρὸς τὴν ἄβυσσον κατέκλινε. Ἰσχυροτέρα τότε ἐπέπνευσεν ἡ αὐρά, ἐκύλινε τὴν χλαῖνάν τῆς, τὴν κόμην τῆς ἐσάλευσεν καὶ ἐξέπνευσεν στενάζουσα. Τὸ κύμα ἐφρίξε, καὶ νέφος αἱματόχρουν τοῦ δύνοντος ἡλίου τὸν δίσκον κατεκάλυψε. Ἐν σιωπῇ ἀλλ' ὑπερήφανος τὸ βλέμμα περίεξ ἔστρεψε. Ἡ ὄψις τῆς ἡκτινοβόλησε, καὶ μυστικὴ φωνή, ἴσως τῆς ποιήσεως ἢ ἐμπνευσις καὶ ἡ φωνή, παρὰ τὰ ὄρα ἤχησε τῆς ἐξαίσιος γυναικός. Θεᾷ ἐφάνη τὴν πτῆσιν τῆς ἐτοίμῃ ν' ἀναλάβῃ. Σπασμωδικῶς τὴν χεῖρα ἔφερε πρὸς τὰς χορδὰς τῆς λύρας τῆς, νὰ ἐπικαλεσθῇ τινα, νὰ ἀναμέλῃ ὕμνον ἠθελε. Ἀλλ' οἱ λυγμοὶ τὴν ἐπνίζαν. Πικρίας ἄλγος ἀπερίγραφτον ἐχύθη ἡδη εἰς τὴν ὄψιν τῆς. „Χαῖρε καὶ σύ, τοῦ βίου δολοφόνε καὶ τῆς εὐτυχίας μου“ ἡρέμα ἔκραξεν, ἐν μέσῳ τῶν λυγμῶν τῆς. „Νὰ εἰσχωρήσῃ μῖσος κατὰ σοῦ δὲν δύναται εἰς τὴν καρδίαν μου. Τὸ πᾶν ἐδίωξας ἀπὸ τοῦ σπαρχθέντος στήθους μου, καὶ μόνον σὺ ἀπέμεινας, ὁ ἔρωσ σου, αὐτὸς μόνος ἀπέμεινε, τὸ τραῦμά μου τὸ ὀδυνηρὸν καὶ ἄγριον ἐκτρέφον καὶ ἀνανεῶν. Σὲ συγχωρῶ, τὴν εὐτυχίαν ἧς μ' ἐστέρησας, εἰς σὲ καὶ εἰς ἐκείνην εὐχομαι . . . Ἡ θνήσκουσα Σαπφῶ τὸν δῆμιόν τῆς Φάωνα, τὸν λατρευτὸν τῆς Φάωνα ἐρώσα προσφωνεῖ τὸ ὕστατον.“

*

Ἡ Μοῦσα, ἡ γυνή, ἡ αἰοδὸς συνέπλεξε τὰς χεῖράς τῆς. Τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐγείρει πρὸς τὸν οὐρανόν, φιλεῖ τὴν λύραν τῆς, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Φάωνος προφέρουσα κατακρημνίζεται εἰς τὸ κενόν

*

Καὶ ποίησιν καὶ λύραν, καὶ τῆς Σαπφούς τὸν ἔρωτα καὶ τὸ ἄλγος τὸ ἀθεράπευτον κατέπιε τὸ κύμα τοῦ Λευκάτα! (Ἐξ Ἀθηνῶν.)

Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ὑπὸ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΖΩΜΑΡΙΔΟΥ.

Οὐδεὶς χῶρος ἐλληνικῆς γῆς ἐμποιεῖ τοιαύτην εἰς τοὺς λογίους ἐκπληξὴν καὶ θαυμασμόν, οἷαν ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν· ἐν αὐτῇ ἐδημιουργήθησαν ἔργα ἀρχιτεκτονικῆς καὶ πλαστικῆς θεῖον καὶ ἄθικτον ὑπὸ τοῦ χρόνου ἀπαστρέπτοντα κάλλος, ὑπὸ δὲ τοὺς πρόποδας αὐτῆς ἐν τῷ διονυσιακῷ θεάτρῳ ἐδιδάχθησαν τὰ ἀριστουργήματα τῆς τραγικῆς μου-

σης. „Οὐδὲν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι ἢ τῇ Ἰταλίᾳ, λέγει ὁ Leake (Topogr. von Athen σελ. 223 τῆς γερμαν. μεταφρ.), δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὸν σύνδεσμον τοῦ κάλλους καὶ τῆς μεγαλοπρεπειᾶς.“ Ἦδη ὁ Πίνδαρος (ἀποσπ. 75 ἐκδ. Bergk) ἐξύμνησε τὸν „πολύβατόν ἄστεος ὀμφαλὸν θυέντα“, ὁ δὲ Ἀριστοφάνης (Λυ-

σιστρ. 482) τὴν „μεγαλόπετρον, ἄβατον ἀκρόπολιν“, ὀνομάζει „ἱερὸν τέμενος“. Ὁ Βύρων καλεῖ τὸν βράχον τῆς Ἀκροπόλεως θαυμαστὴν χώραν, μαγικὴν ἔρημον, ἐνθα εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας πρὸς τὰ ἐρείπια τῆς πάλαι λαμπρότητος καὶ δόξης ὁ ὁδοιπόρος θὰ κατευθύνῃ τὸ βῆμα αὐτοῦ. Βεβαίως τὰ ἐν αὐτῇ εἶναι συντρίμματα μεγάλου παρελθόντος, ἀλλ' ἡ θεὰ αὐτῶν καὶ ἡ διατριβὴ ἐν μέσῳ τοῦ θαυμαστοῦ τούτου χώρου μεταίρει τὸν θεώμενον ἀπὸ τοῦ εὐτελοῦς παρόντος εἰς τοὺς χρόνους τῆς ἀρχαίας δόξης. Ὡς δὲ ὁ Σουλπίκιος ἔγραψέ ποτε εἰς τὸν Κικέρωνα, ὅτι παραπλέων τὸν Σαρωνικὸν κόλπον περιάλης ἐβλεπε πλείστους τόμους ἀρχαίου κλέους ὡς νεκρικὰ λείψανα κατακειμένους, οὕτω καὶ νῦν ὁ φίλος τῆς ἀρχαιότητος βαδίζων ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων τῆς Ἀκροπόλεως βεβυσμένος τὰ ὄψα καὶ ἀποστρέφων τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῶν μικροπρεπῶν πολιτικῶν ἐρίδων τῶν νεωτέρων διατελεῖ σύννους καὶ σιωπηλὸς ὥσανεὶ φοβούμενος μὴ δι' ἀπρεποῦς λόγου ταράξῃ τὰς σκιὰς ἐκεῖνων, οἵτινες ἐνταῦθα διανοήθησαν καὶ ἐξετέλεσαν τοιαῦτα ἔργα.

Ἡ εὐμενὴς ἀποδοχὴ, ἥς πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἔτυχε τὸ περὶ Ὀλυμπίας βιβλίον τοῦ Adolph Boetticher (Olympia, das Fest und seine Stätte 1883) ἐπεθάρρυνε τὸν συγγραφέα αὐτοῦ εἰς σύνταξιν ὁμοίου βιβλίου περὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν χάριν τῶν πολλῶν τοιοῦτον σύγγραμμα μέχρι τοῦδε δὲν ὑπῆρχε, διότι τὸ μὲν τοῦ Beulé (L'Acropole d'Athènes) εἶναι παντάπασιν ἀπηρχαιωμένον, τὸ δὲ τοῦ Wachsmuth (Die Stadt Athen im Alterthum, 1874) καὶ τὸ τοῦ Michaelis (Der Parthenon, 1871) εἶναι μὲν ἔργα ἐμβριθῆ καὶ πλήρη πολυμαθείας, οὐχὶ ὅμως καὶ εὐνόητα τοῖς πολλοῖς· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις αἱ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη γενόμεναι ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἀνασκαφαὶ ἐξήλεγκαν πολλὰς γνώμας καὶ τῶν κρατίστων ἀρχαιολόγων ὡς πεπλημμελημένας. Τούτων οὕτως ἐχόντων ὁ προειρημένος λόγιος Γερμανὸς ἀρχιτέκτων Boetticher ἐπειράθη ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ βιβλίῳ (Die Akropolis von Athen nach den Berichten der alten und der neuesten Erforschungen von Adolph Boetticher, mit 132 Textfiguren und 36 Tafeln, 1888) νὰ περιλάβῃ ὡς μάλιστα σαφῶς καὶ εὐκρινῶς πᾶν ὅ,τι μέχρι τοῦδε ἐγράφη ὑπὸ τοῦ K. Boetticher, τοῦ E. Curtius, τοῦ A. Michaelis, τοῦ U. Koehler, τοῦ E. Wachsmuth, τοῦ R. Bohn, τοῦ L. Julius, τοῦ W. Doerpfeld, τοῦ A. Trendelenburg, τοῦ L. von Sybel, τοῦ A. Milchhöfer καὶ πολλῶν ἄλλων λογίων, Ἑλλήνων, Γάλλων, Ἀγγλῶν καὶ Ἰταλῶν. Διαιρῶν δὲ τὸ ἔργον αὐτοῦ εἰς τέσσαρα μέρη πραγματεύεται ἐν μὲν τῷ πρώτῳ (σελ. 1—46) περὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ἀκροπόλεως, ἐν τῷ δευτέρῳ (σελ. 47—104) περὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἀρχῆς τοῦ Κίμωνος, ἐν τῷ τρίτῳ (σελ. 105—210) περὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἐπὶ τοῦ Περικλέους καὶ ἐν τῷ τελευταίῳ μέρει (σελ. 211—295) περὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἀπὸ τῆς τετάρτης ἑκατονταετηρίδος μέχρι τῶν χρόνων τῆς ρωμαϊκῆς ἀρχῆς. Γινώσκοντες τοῦ περιεχομένου τοῦ βιβλίου τούτου νομίζοντες καὶ τοῖς ἡμετέροις ὠφέλιμον συνετάξαμεν τὴν πραγματείαν ταύτην προστησάμενοι ὁδηγοὺς καὶ ἄλλα βιβλία καὶ μετοχρετεύσαντες ἐξ αὐτῶν οὐχὶ ὀλίγα ἐνθα τὰ γεγραμμένα ὑπὸ τοῦ Boetticher ἐφάνησαν προσδεόμενα διασαφήσεως, συμπληρώσεως καὶ ἐν γένει διασκευῆς χάριν ἑλλήνων ἀναγνωστῶν. Καὶ τοῦ μὲν πρώτου μέρους τὸ περιεχόμενον οὕσα ἱστορικὴ ἐκθεσις τῶν τυχόν τῆς Ἀκροπόλεως ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ἔχει ὥδε. Εἰς τῶν τῶν ἀρχαιοτάτων βασιλείων τῆς Ἀττικῆς ἐλθὼν ἐξ Αἰγύπτου

λέγεται ὁ Κέκροψ, ὅστις καταλαβὼν τὴν ἀκρόπολιν ἐπωνόμασε τὴν κάτω πόλιν διὰ τοῦ αἰγυπτιακοῦ ὀνόματος ἄστου· πρὸ αὐτοῦ μνημονεύονται ὡς κάτοικοι τῆς Ἀκροπόλεως οἱ Πελασγοί, ἡ δὲ λατρεῖα τοῦ Διός, τῆς Γῆς, τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἥφαιστου ἐπεχωρίαζεν ἐν τῇ Ἀκροπόλει πρόπαλαι. Αἱ πρῶται ἀποβάσεις, δι' ὧν ἡ πελασγικὴ ἐν Ἀθῆναις ἀρχὴ κατελύθη, ἐγένετο ὑπὸ σιδονίων Φοινίκων, οἵτινες παρὰ τὴν θάλασσαν πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀκροπόλεως ἐν Μελίτῃ οἰκοῦντες εἰσέγαγον περὶ τὴν δεκάτην τετάρτην ἢ δεκάτην τρίτην π. Χ. ἑκατονταετηρίδα τὴν λατρείαν τῆς Ἀφροδίτης, τῆς φοινίσσης Ἀστάρτης, καὶ τοῦ Ἡρακλέους, τοῦ τυρίου Μελικάρθου· ἔχνη τῶν φοινικικῶν ἀποικιῶν ὑπεμφαίνονται ἐν τοῖς κλεινοῖς τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας τόποις, τῷ Μαραθῶνι, λέξει κατὰ τοὺς γλωσσολόγους φοινικικῇ, τόπον ἀποβάσεως σημαίνουσα καὶ τῇ Σαλαμῖνι, λέξει ἐπίσης φοινικικῇ, νῆσον εἰρήνης δηλούση ἥτοι ἀγορὰν πρὸς εἰρηνικὴν ἐπιμιξίαν τῶν ἐπηλύδων φοινίκων πρὸς τοὺς αὐτόχθονας (πρβ. Curtius: Griechische Geschichte, Bd. I, σ. 285 κέ. καὶ V. Hahn: Kulturpflanzen und Hausthiere, σελ. 56 κέ.) Μετὰ τοὺς Φοίνικας ἐπῆλθον Ἴωνες καὶ Θρᾷκες· καὶ οἱ μὲν Ἴωνες φέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὴν λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἐνιδρύθησαν πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀκροπόλεως, οἱ δὲ Θρᾷκες λατρεύοντες τὸν Δίονυσον καὶ τὰς Μούσας πρὸς μεσημβρίαν αὐτῆς. Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἡ Ἀττικὴ ἀναφαίνεται ὡς χώρα ἔχουσα δώδεκα Ἀκροπόλεις ἀνεξαρτήτους ἀλλήλων, ἐν ἐκάστῃ δὲ αὐτῶν κατοικεῖ εἷς ἀρχηγὸς ἢ βασιλεὺς τῆς ἑαυτοῦ φυλῆς· μετὰ δεινούς ἀγῶνας πρὸς τοὺς περιοίκους ἐνώσας ὁ Θησεὺς τὰς διαφόρους φυλὰς διὰ τοῦ λεγομένου συνοικισμοῦ τῆς Ἀττικῆς ἐγένετο ὁ ἱδρυτὴς τῶν Ἀθηνῶν, ὡς ὁ Ρωμύλος τῆς Ρώμης· ὁ συνοικισμὸς οὗτος ἐπανηγυρίζετο μετὰ ταῦτα κατὰ τὰ Παναθηναῖα, τὴν κοινὴν ἐορτὴν ἀπάντων τῶν κατοίκων τῆς Ἀττικῆς. Ὅπως δὲ οἱ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀκροπόλεως προσκαθεζόμενοι Ἴωνες διακρίνονται ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούντων Πελασγῶν*), οὕτω καὶ οἱ τῶν Ἰῶνων βασιλεῖς Αἰγέως καὶ Θησεὺς διακρίνονται τοῦ Κέκροπος καὶ Ἐρεχθίδος· πότε δὲ εἰσῆλθον εἰς Ἀθῆνας ἡ λατρεῖα τῆς Δήμητρος καὶ Κόρης, τῆς Βραυρωνίας καὶ Ἀμάρυσιας Ἀρτέμιδος εἶναι δύσκολον νὰ ὀρίσθῃ· κατὰ πιθανὸν λόγον αἱ θεότητες αὗται ἐπεισεκώμασαν ἔξωθεν καθ' οὗς χρόνους αἱ Ἀθῆναι ἐγένοντο πρωτεύουσα ὅλης τῆς Ἀττικῆς· περὶ τῆς λατρείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ γινώσκουμεν ὅτι εἰσῆλθον ἐξ Ἐπιδαύρου περὶ τὴν πέμπτην ἑκατονταετηρίδα, ὡς δείχθησεται κατωτέρω.

(ἔπεται συνέχεια.)

*) Τῶν κυρίως ἑλληνικῶν χρόνων παρίστανται πανταχοῦ τῆς ἑλληνικῆς κερσονήσου προηγηθέντες οἱ τῶν Πελασγῶν, λέξεως σημαίνουσες ἐν προσωποποιᾷ ἥτοι τὸν ἀρχαιότερον ἐν γένει πολιτισμὸν τὸν προηγηθέντα τοῦ κυρίως ἑλληνικοῦ ἢ κλάδου τῆς αὐτῆς ὁμοφυλίας πολὺ πρὸ τῶν Ἑλλήνων μεταναστήσαντα εἰς Εὐρώπην καὶ ὕστερον βαθμυδὸν συγχωνευθέντα ὑπ' αὐτῶν. Εἰς ἐρμηνείαν δὲ τῆς λέξεως (πελασγοί) σημαίνουσες τοὺς γηραιούς, τοὺς παλαιούς, τοὺς προτέρους παρατιθέμεθα τοὺς λόγους τοῦ Στράβωνος 7, 1, 2: „Φασὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν τῶν Μολιττῶν καὶ Θεσπρωτῶν γλῶτταν τὰς γράας πελίας καλεῖσθαι καὶ τοὺς γέροντας... καθάπερ καὶ παρὰ Μακεδόσι· πελιγόνας γοῦν καλοῦσιν ἐκεῖνοι τοὺς ἐν τιμαῖς, καθὰ παρὰ Λάκωσι καὶ Μασσαλιώταις τοὺς γέροντας“ παρ' Αἰσχύλῳ ὁ Πελασγὸς καλεῖ ἑαυτὸν υἱὸν τοῦ γηγενοῦς παλαίχθονος Ἰκέτ. 250: τοῦ γηγενοῦς γὰρ εἰμ' ἐγὼ παλαίχθονος ἴνες πελασγός, τῆσδε γῆς ἀρχηγέτης: Ἡ σημασία τοῦ ὀνόματος διεσώθη κατὰ τοὺς γλωσσολόγους καὶ ἐν τῷ ἀλβανικῷ πλιάκ, πλιάκος = γέρον. Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχει καὶ ἡ λέξις Γραικοί (= παλαιοὶ ἐκ τοῦ γέρον, γραῦς) πολλῶν ἀρχαιότερα τῆς λέξεως Ἑλληνες διασωθέντα παρὰ τοῖς Ρωμαίοις ὡς ὀνομασία τῶν Ἑλλήνων (Graeci), τὴν δὲ ἀντίθετον πιθανῶς ἡ λέξις Ἰάονες.